
Vergaderjaar 2005–2006

30 550 B

Jaarverslag en slotwet Gemeentefonds 2005

Nr. 2

**RAPPORT BIJ HET JAARVERSLAG 2005 VAN HET GEMEENTE-
FONDS (B)**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 mei 2006

Hierbij bieden wij u aan het op 8 mei 2006 door ons vastgestelde «Rapport bij het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds (B)».

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

Jhr. mr. W.M. de Brauw,
secretaris

Inhoud

Samenvatting		5
1	Inleiding	6
1.1	Rapport bij het jaarverslag	6
1.2	Het Gemeentefonds	6
1.3	Opzet van het onderzoek	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Jaarverslag	7
2.1	Financiële informatie en saldibalans	7
2.2	Informatie over de bedrijfsvoering	8
2.3	Informatie over beleid	8
3	Bedrijfsvoering Gemeentefonds	9
3.1	Conclusies	9
4	Reactie minister	10
Bijlage 1	Overzicht begrote en verantwoorde bedragen 2005	11
Bijlage 2	Gebruikte afkortingen	12

SAMENVATTING

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht of het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt. Daarnaast hebben wij de bedrijfsvoering en de beleidsinformatie van het ministerie onderzocht. In dit rapport zijn de oordelen en de belangrijkste resultaten van het onderzoek opgenomen. De volgende passages vatten deze resultaten kort samen.

Financiële informatie

De uitgaven van het Gemeentefonds bedroegen in 2005 € 11 996,2 miljoen. De verplichtingen bedroegen € 11 898,8 miljoen en de ontvangsten € 11 996,2 miljoen.

Uit het onderzoek naar de financiële informatie in het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds blijkt dat deze voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Bedrijfsvoering

Over de bedrijfsvoering geeft de Algemene Rekenkamer voor het Gemeentefonds geen afzonderlijk oordeel, aangezien het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarover in het departementale jaarverslag rapporteert.

Beleidsinformatie

De Algemene Rekenkamer heeft de beleidsinformatie in het Jaarverslag 2005 onderzocht en concludeert dat deze informatie op een deugdelijke manier tot stand is gekomen en aan de verslaggevingseisen voldoet.

Reactie minister

De positieve beoordeling van het jaarverslag 2005 en het financieel beheer gaf de minister geen aanleiding tot een nadere reactie.

1 INLEIDING

1.1 Rapport bij het jaarverslag

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht of het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt. Daarnaast hebben wij het financieel beheer beoordeeld. In dit rapport vindt u de oordelen en de belangrijkste resultaten van het onderzoek.

1.2 Het Gemeentefonds

De instelling van het Gemeentefonds is geregeld in artikel 3 van de Financiële-verhoudingswet (FVW). In artikel 1 van deze wet is vastgesteld dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de staatssecretaris van Financiën het begrotingsfonds beheren. De auditdienst van het Ministerie van BZK voert de accountantscontrole uit. Beide bewindspersonen stellen jaarlijks de verdeling van de algemene uitkeringen over de gemeenten vast. Behalve de algemene uitkeringen ontvangen de gemeenten uit het Gemeentefonds ook integratie-uitkeringen voor een totaalbedrag van € 75,9 miljoen. Omdat de gemeenten autonoom zijn in het voeren van het beleid dat wordt gefinancierd uit het Gemeentefonds, hebben de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën geen verantwoordelijkheid voor de resultaten die de gemeenten met deze gelden behalen. Zij leggen daarover dan ook geen verantwoording af in het jaarverslag. Het beleid van de bewindslieden richt zich uitsluitend op een toereikende omvang en een adequate verdeling van het fonds.

De uitgaven van het Gemeentefonds in 2005 bedragen: € 11 996,2 miljoen. De verplichtingen bedragen € 11 898,8 miljoen en de ontvangsten € 11 996,2 miljoen.

1.3 Opzet van het onderzoek

De Algemene Rekenkamer heeft op basis van de risicoanalyse 2005 een programma opgesteld voor de onderzoekswerkzaamheden voor haar rapport bij het jaarverslag bij het Gemeentefonds.

We hebben daarbij aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- de in het jaarverslag opgenomen (financiële en niet-financiële) informatie;
- een review op de controle van de departementale auditdienst.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport bij het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds omvat, behalve een samenvatting en een inleiding, twee hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het jaarverslag en de saldibalans van het Gemeentefonds.

Hoofdstuk 3 is gewijd aan de bedrijfsvoering van het Gemeentefonds en bevat het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het financieel beheer van het Gemeentefonds.

De reactie van de minister is opgenomen in hoofdstuk 4.

Dit rapport telt verder twee bijlagen. In bijlage 1 staan de begrote en verantwoorde bedragen. Bijlage 2 bevat de gebruikte afkortingen.

2 JAARVERSLAG

De Algemene Rekenkamer heeft het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds beoordeeld. Wij hebben onderzocht of het ministerie van BZK het geld volgens de regels heeft uitgegeven en in het jaarverslag daarover goed verantwoording aflegt. Waar dit niet het geval is, spreken wij respectievelijk van een onrechtmatigheid of van een ondeugdelijke weergave.

In dit hoofdstuk staat het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het jaarverslag als geheel. Dit oordeel is opgebouwd uit deelvondelen over de volgende onderdelen van het jaarverslag:

- financiële informatie en saldibalans;
- informatie over bedrijfsvoering;
- informatie over beleid.

Deze deelvondelen komen aan de orde in de volgende paragrafen.

Oordeel jaarverslag

Het jaarverslag over 2005 van het Gemeentefonds voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

2.1 Financiële informatie en saldibalans

Met «financiële informatie» wordt bedoeld alle verplichtingen, uitgaven en ontvangsten in de verantwoordingsstaat van het Gemeentefonds en de toelichting daarbij.

De «saldibalans» is een overzicht van de posten die aan het eind van het jaar nog openstaan en die naar het volgende jaar moeten worden meegenomen.

De CW 2001 stelt de volgende eisen aan de financiële informatie en de saldibalans:

- rechtmatig tot stand gekomen;
- op deugdelijke wijze weergegeven;
- overeenkomstig de verslaggevingseisen opgesteld.

Oordeel financiële informatie

De financiële informatie in het jaarverslag over 2005 van het Gemeentefonds voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Verantwoordingsstaat Gemeentefonds en toelichting

Onderstaand overzicht laat de totaalbedragen zien waaruit de verantwoordingsstaat 2005 is opgebouwd. De Algemene Rekenkamer heeft geen fouten, onzekerheden en onvolledigheden geconstateerd.

Overzicht 1

Bedragen van de verantwoordingsstaat 2005, Gemeentefonds (x € miljoen)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Totaalbedragen verantwoordingsstaat	11 898,8	11 996,2	11 996,2

Oordeel saldibalans en toelichting

De saldibalans 2005 van het Gemeentefonds en de toelichting daarop voldoen aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Onderstaand overzicht laat de totaalbedragen zien waaruit de saldibalans 2005 is opgebouwd. De Algemene Rekenkamer heeft geen fouten, onzekerheden en onvolledigheden geconstateerd.

Overzicht 2

Saldibalans per 31 december 2005, Gemeentefonds (x € miljoen)

Totaalsaldo (debet + credit)	105 907,8
Beoordeeld totaal saldibalans debet + credit ¹	40 957,6

¹ Uitgaven en ontvangsten ten laste van de begroting en tegenrekeningen tellen niet mee voor het beoordeelde totaal.

Het totaal aan voorschotten dat in 2005 is afgerekend, bedraagt € 12 082 miljoen. We stellen vast dat deze afrekeningen aan de eisen voldoen.

2.2 Informatie over de bedrijfsvoering

Het beheer van het Gemeentefonds wordt uitgevoerd door het Ministerie van BZK. Het jaarverslag van het Gemeentefonds bevat om die reden geen bedrijfsvoeringparagraaf. De Algemene Rekenkamer geeft geen afzonderlijk oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering, aangezien het Ministerie van BZK daarover in het departementale jaarverslag rapporteert. De resultaten van ons onderzoek naar de bedrijfsvoering van het Gemeentefonds gaven ons geen aanleiding hieraan specifiek aandacht te besteden in ons Rapport bij het Jaarverslag 2005 van hoofdstuk VII van het Ministerie van BZK.

2.3 Informatie over beleid

Bij het beoordelen van de beleidsinformatie in het jaarverslag kijkt de Algemene Rekenkamer naar de wijze waarop de informatie over het beleid tot stand komt en naar de mate waarin deze voldoet aan de verslaggevingseisen.

Oordeel informatie over beleid

De informatie over het gevoerde beleid in het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingseisen.

3 BEDRIJFSVOERING GEMEENTEFONDS

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen van de Algemene Rekenkamer over de bedrijfsvoering van het Gemeentefonds.

Bedrijfsvoering is de (interne) sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen en is gericht op het realiseren van taken en doelen van de organisatie. Onder de bedrijfsvoering vallen:

- het financieel beheer en materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties;
- de controle door de departementale auditdienst;
- de totstandkoming van de financiële informatie, bedrijfsvoeringsinformatie en beleidsinformatie in het jaarverslag.

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer en de daartoe bijgehouden administraties op eisen die de CW 2001 stelt. Het financieel beheer moet rechtmatig, ordelijk en controleerbaar zijn en zo doelmatig mogelijk zijn ingericht. De administraties moeten daarnaast ook inzicht bieden in het gevoerde beheer.

3.1 Conclusies

Oordeel financieel beheer en de daartoe bijgehouden administraties

De administratie en de controle van het Gemeentefonds worden uitgevoerd door het ministerie van BZK. De onderzochte onderdelen van het financieel beheer en de daartoe bijgehouden administraties in 2005 van het Gemeentefonds hebben voldaan aan de in de CW 2001 gestelde eisen.

4 REACTIE MINISTER

De minister van BZK deelt de Algemene Rekenkamer in zijn reactie van 26 april 2006 mee dat hij met belangstelling kennis heeft genomen van het conceptrapport bij het Jaarverslag 2005 van het Gemeentefonds. De positieve beoordeling van het jaarverslag 2005 en het financieel beheer van dit fonds gaf hem geen aanleiding tot een nadere reactie. De integrale reactie van de minister van BZK is te vinden op de website van de Algemene Rekenkamer (www.rekenkamer.nl).

BIJLAGE 1**OVERZICHT BEGROTE EN VERANTWOORDE BEDRAGEN 2005**

Alle begrote en verantwoorde bedragen in het Jaarverslag 2005 Gemeentefonds [B]

	Verplichtingen			Uitgaven			verschil	
	Begroting 2005 (€) (stand bij 2e supp.)	Verantwoording 2005 (€)	Verschil abs (€) %	Begroting 2005 (€) (stand bij 2e supp.)	Verantwoording 2005 (€)	abs (€) %		
1 Gemeentefonds	12 023 157 000	11 898 800 000	124 357 000 1	12 026 584 000	11 996 218 000	30 366 000	0,3	

BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CW 2001	Comptabiliteitswet 2001
FVW	Financiële-verhoudingswet